

Звіт
про громадське обговорення
проекту наказу Міністерства освіти і науки України
«Про затвердження Змін до Порядку конкурсного відбору підручників
(крім електронних) та посібників для здобувачів повної загальної
середньої освіти та педагогічних працівників»

1. Найменування органу виконавчої влади, який проводив обговорення

Міністерство освіти і науки України.

2. Зміст питання або назва проекту акта, що виносилися на обговорення

Міністерство освіти і науки України здійснює заходи щодо підвищення якості навчальної літератури.

Законом України «Про внесення змін до Закону України «Про освіту» щодо вдосконалення науково-методичного забезпечення освіти та якості навчальної літератури» визначено, що навчальна література, що видається (повторно видається) за рахунок коштів державного бюджету для використання в освітньому процесі в закладах дошкільної та повної загальної середньої освіти, відбирається за конкурсом на основі вибору закладів освіти, здійсненого педагогічними працівниками таких закладів освіти у порядку, визначеному центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

Центральний орган виконавчої влади у сфері освіти і науки визначає установу, що організовує проведення конкурсного відбору.

Порядок конкурсного відбору підручників (крім електронних) та посібників для здобувачів повної загальної середньої освіти та педагогічних працівників затверджений наказом Міністерства освіти і науки України 21 вересня 2021 року № 1001, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 11 листопада 2021 р. за № 1483/37105.

З метою удосконалення правового регулювання механізму здійснення конкурсного відбору підручників (крім електронних) та посібників для здобувачів повної загальної середньої освіти та педагогічних працівників. розроблено нову редакцію Порядку конкурсного відбору підручників (крім електронних) та посібників для здобувачів повної загальної середньої освіти та педагогічних працівників.

Проект наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Змін до Порядку конкурсного відбору підручників (крім електронних) та посібників для здобувачів повної загальної середньої освіти та педагогічних працівників» (далі – проект акта) розроблено відповідно до пункту 8 Положення про Міністерство освіти і науки України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 року № 630.

Громадське обговорення проводилося у формі електронних консультацій. Матеріали до проекту акта було розміщено в розділі «Громадське обговорення» офіційного вебсайту Міністерства освіти і науки України (www.mon.gov.ua) з 04.06.2024.

Зауваження та пропозиції до проєкту приймалися до 21.06.2024 електронною поштою на електронні адреси: zso.imzo@gmail.com, olena.khomenko@mon.gov.ua та tetiana.balashova@mon.gov.ua.

3. Інформація про осіб, що взяли участь в обговоренні проєкту

У ході обговорення проєкту акта було отримано зауваження та пропозиції від двох юридичних осіб: Навчально-методичний центр професійно-технічної освіти у Дніпропетровській області (далі – Центр) та державної установи «Український інститут розвитку освіти» (далі - УІРО).

Також пропозиції було надано в рішенні Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій «Про стан забезпечення підручниками та навчальними посібниками закладів загальної середньої освіти у 2024/2025 навчальному році» (далі – Рішення Комітету ВРУ).

4. Інформація про пропозиції, що надійшли до Міністерства освіти і науки України за результатами обговорення проєкту акта

За результатами громадського обговорення проєкту акта на вебсайті Міністерства освіти і науки України надійшло понад 7 пропозицій, які стосувалися уточнення та/або доповнення деяких пунктів до проєкту акта.

5. Інформація про рішення, прийняті за результатами обговорення:

Підтримано пропозицію Центру до пункту 2 розділу IV щодо того, що протокол педагогічної ради оприлюднюється на сайті закладу освіти протягом двох робочих днів після оголошення висновків Конкурсної комісії.

Разом з тим, не враховано запропоновану зміну до пункту 2 розділу I стосовно того, що «посібники – навчальні посібники для учнів 1-11 класів, що замінюють або доповнюють підручники», оскільки передбачається здійснювати відбір посібників, що замінюють або доповнюють підручники, лише для учнів початкових класів.

Центром було запропоновано зміну до пункту 7 розділу I: «У Конкурсі можуть брати участь фізичні та юридичні особи, які володіють виключними майновими правами на використання підручника/посібника та надають згоду передати на безоплатній основі МОН та Конкурсній установі (у разі укладання договорів на видання підручників/посібників державним коштом) право на розміщення підручників/посібників в електронній формі у форматі pdf на офіційному вебсайті Конкурсної установи для безоплатного доступу користувачам мережі Інтернет строком на п'ять років (далі – Учасники), та мають диплом за фахом та стаж роботи викладача не менше 10 років». Проте, цю пропозицію не підтримано, оскільки запропоноване доповнення обмежує права, наприклад наукових працівників, щодо участі в конкурсі.

Не підтримано пропозицію Центру щодо пункту 5 розділу III (наприклад щодо зменшення об'єму практичних робіт з географії) та пункту 2 розділу IV, оскільки запропоновані доповнення є некоректними.

Відхилено пропозицію Центру щодо деяких пунктів, зокрема пункту 5 розділу IV, оскільки запропонована зміни призведуть до подовження строків

проведення конкурсного відбору і, як наслідок, зменшення часу на підготовку та видання підручників та посібників.

Не враховано також інші окремі пропозиції до проєкту, оскільки вони не належать до предмета правового регулювання проєкту акта.

Враховано пропозицію УІРО щодо викладення абзацу другого пункту 3 розділу IV у такій редакції: «Будь-яка зміна вибору педагогічних працівників не допускається.». Також підтримано пропозицію УІРО щодо уточнення органів управління освітою у пункті 5 цього розділу.

Також за пропозицією УІРО доповнено пункт 7 розділу I словами «та/або зобов'язуються розмістити відповідний файл на вебсайті такої особи, посилання на який розміщується на вебсайті Конкурсної установи» та пункт 7 розділу III словами: «інтерактивний електронний додаток, який надається на електронному носії або у вигляді посилання на вебсайт, де він розміщений для завантаження.».

З метою виконання рішення Комітету ВРУ щодо підготовки нормативно-правових актів щодо імплементації норм Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про освіту» щодо вдосконалення науково-методичного забезпечення освіти та якості навчальної літератури» № 1951-IX від 14.12.2021 року в частині запровадження інтерактивного електронного додатку як складової частини підручника до проєкт акта додані відповідні положення.